

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง ต่อการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา” ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวิธีการในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 2,746 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (simple random sampling) เนื่องจากการสุ่มตัวอย่างเมื่อประชากรมีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คำนวณโดยใช้สูตรของ Yamané (1960, p. 176) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 350 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการจัดการเรียนการสอน กระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนของการวางแผนการวิจัย โดยการระบุนวัตกรรมประสงค์ของการวิจัย การกำหนดรูปแบบการวิจัย การเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการวางแผนในการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะได้จากการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสาร ผลการวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เห็นถึงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อ วิธีการ รูปแบบ และคุณลักษณะของการจัดการเรียนการสอน อันจะนำไปสู่การปรับปรุง และพัฒนาการจัดการการสอนให้กับนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต่อไป

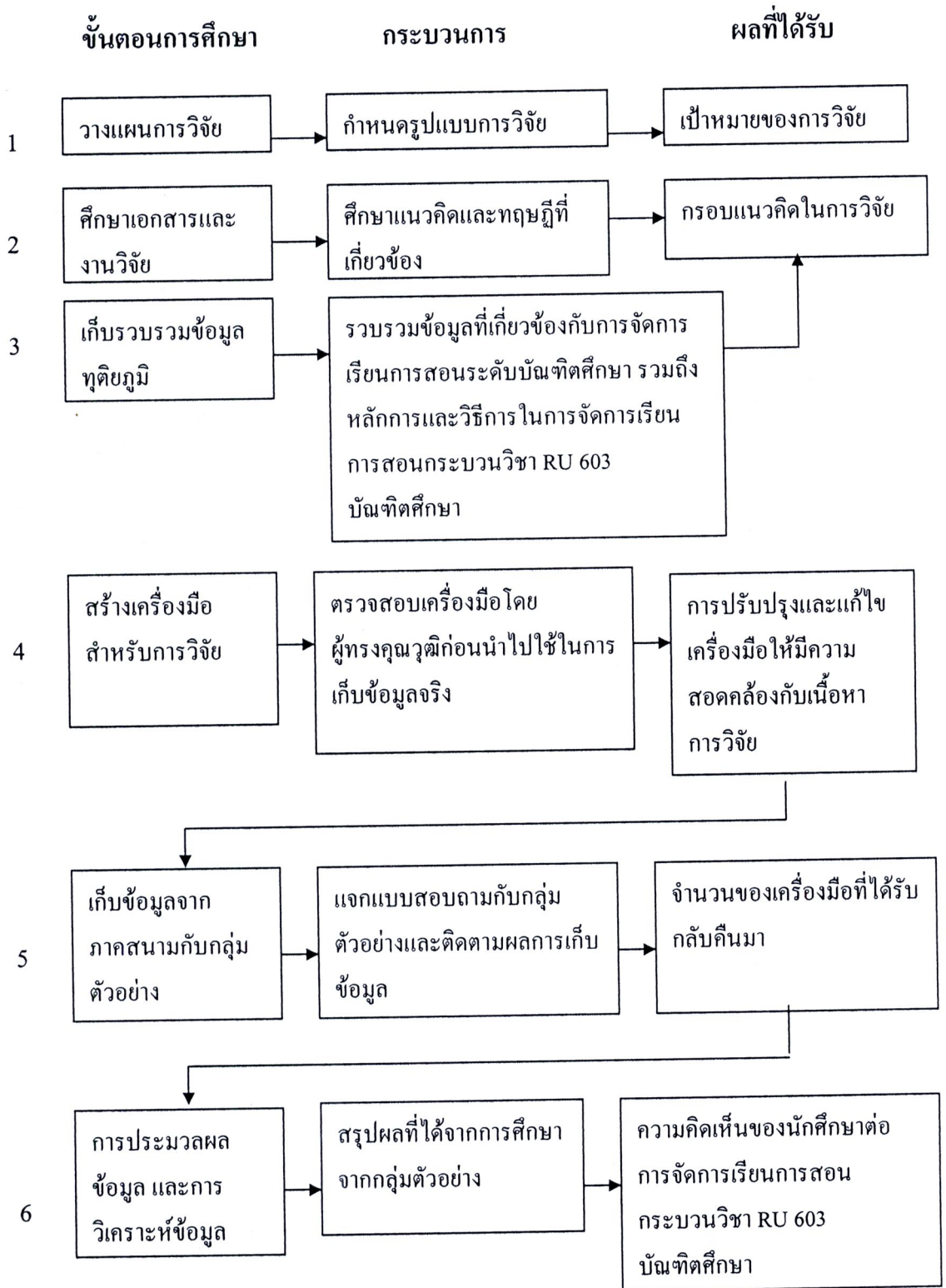
ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ การจัดการ ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คำบรรยายลักษณะวิชา รวมถึงเอกสารประกอบการบรรยาย ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นตอนที่ 5 เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาตาม จำนวนที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 6 การประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแล้ว สรุปผลการศึกษาวิจัยที่จะนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียน การสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

จากขั้นตอนของการดำเนินการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สามารถเขียนสรุปเป็น ภาพที่แสดงให้เห็นถึงลำดับขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

ภาพ 1 สรุปขั้นตอนการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา 603 บัณฑิตศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตัว คือตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1. ด้านเพศ จำแนกเป็น เพศหญิงและเพศชาย

1.2. ด้านอายุ จำแนกเป็น ต่ำกว่า 25 ปี 26-30 ปี 31-35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี 46-50 ปี 50 ปีขึ้นไป

1.3. ด้านอาชีพ จำแนกเป็น ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานธุรกิจเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัวอื่นๆ

1.4. คณะ จำแนกเป็น คณะนิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์

2. ตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา ใน 6 ดังนี้

2.1. ด้านเนื้อหากระบวนวิชา

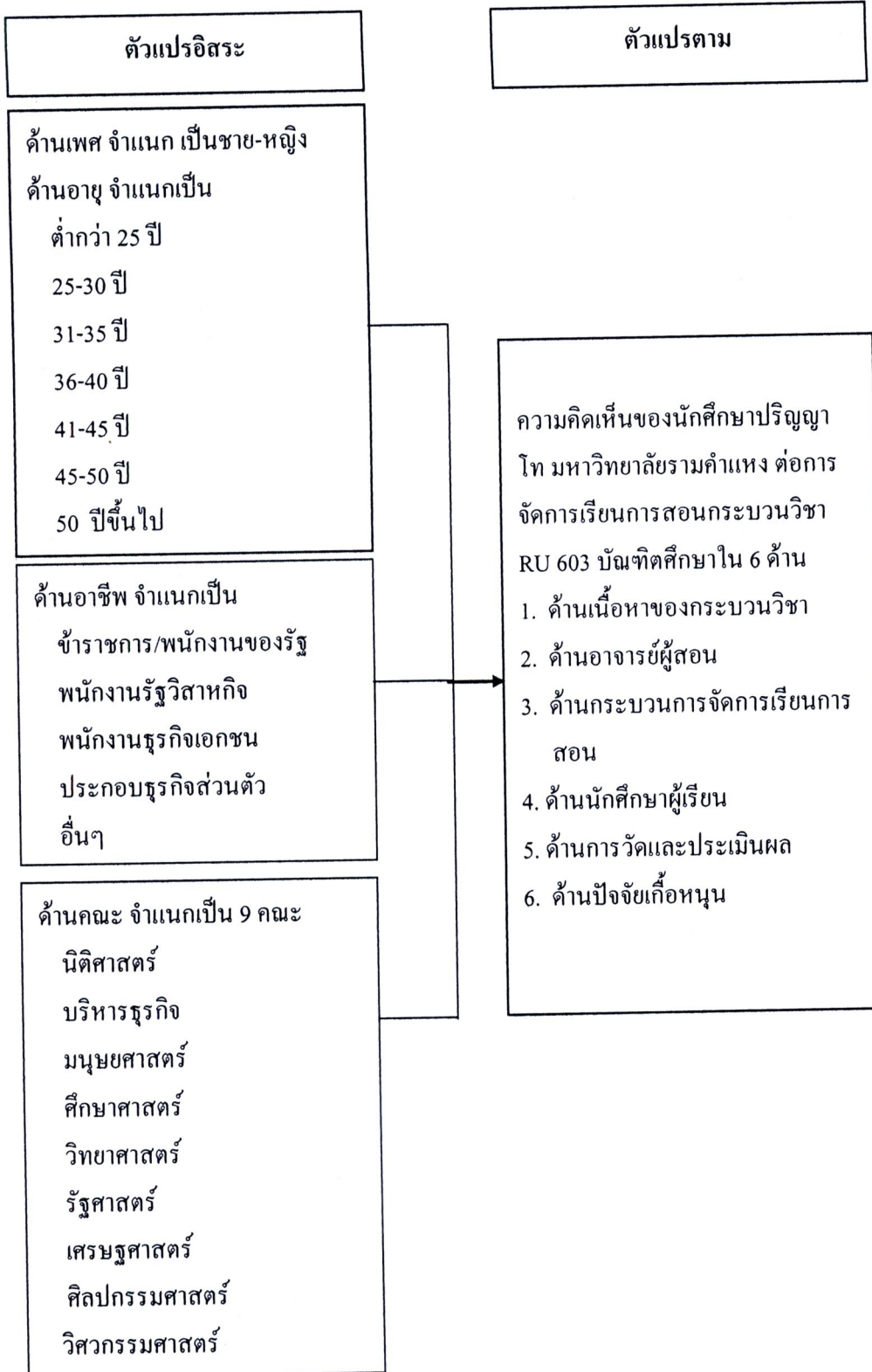
2.2. ด้านอาจารย์ผู้สอน

2.3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.4. ด้านนักศึกษา

2.5. ด้านการวัดและประเมินผล

2.6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2552 ซึ่งเป็นผู้รับบริการทางวิชาการจากสถาบันการศึกษาที่กำหนดให้เรียนในกระบวนวิชาดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยประเด็นคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ คณะ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา มี 6 ด้าน ได้แก่ เนื้อหาของกระบวนวิชา อาจารย์ผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน นักศึกษา การวัดและประเมินผล และปัจจัยเกื้อหนุน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับการจัดการเรียน การสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา

การตรวจสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้ในการศึกษาจริง ทั้ง 2 ประเภท ได้แก่

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรง (validity) ผู้วิจัยได้เลือกตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index--IOC) ของแบบสอบถามกับเนื้อหาที่จะทำการศึกษาว่าข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อนั้นมีความสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา หรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งถ้าค่าคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ มีระดับคะแนน 0.5 ขึ้นไป เป็นค่าระดับความเหมาะสมที่ใช้ได้ แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ถือว่าใช้ไม่ได้ และในการตรวจสอบ

เพื่อคำนวณค่าคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญนั้น มีวิธีคำนวณด้วยการให้ค่าความสอดคล้องของเนื้อหาในแบบสอบถาม (Mehrens & Lehmann, 1991, p. 109) ดังต่อไปนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ตรงตามเนื้อหา

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยง (reliability) หลังจากที่มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเที่ยง (reliability) ซึ่งก็คือความคงที่ของผลที่ได้จากการวัดด้วยเครื่องมือชุดเดียวกันกับกลุ่มเดียวกัน ในเวลาที่ต่างกัน (Guilford, 1978, p. 414) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient- α) ของ Cronbach โดยมีวิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่สำคัญ คือ นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน แล้วนำเครื่องมือที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนตามสูตร โดยค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงที่ได้จากการคำนวณมีค่าสูงสุดเท่ากับ 1 โดยเมื่อค่าที่ได้มีค่าใกล้ 1 แสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงค่อนข้างสูง

จากการตรวจสอบด้านความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือ หลังจากที่ได้้นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงที่แสดงถึงความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผลค่าความเชื่อมั่น Alpha Coefficient = 0.9512 ถือว่าเครื่องมือที่จะนำไปใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างผ่านเกณฑ์ความเชื่อมั่น เนื่องจากมีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าที่กำหนดไว้ที่ 0.70 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว ไม่สามารถตัดข้อคำถามข้อหนึ่งข้อใดออกได้ เนื่องจากมีความสำคัญเท่า ๆ กัน และถึงแม้ว่าจะตัดข้อคำถามข้อหนึ่งข้อใดออก ค่าความเชื่อมั่นยังอยู่ในระดับสูง นอกจากนั้นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ผ่านขั้นตอนของการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรง (validity) คือความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับเนื้อหาที่ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บและรวบรวมข้อมูลนั้น นอกจากผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา ด้วยวิธีการดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากหน่วยงานต้นสังกัดคือคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในชั้นเรียนวิชา RU 603
3. ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 336 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.3

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2552 ที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 5 ด้าน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา โดยกำหนดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ในการประเมินค่า โดยกำหนดช่วงคะแนน (class interval) เป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99-100)

ระดับ		ถ่วงน้ำหนัก
มากที่สุด	ให้ถ่วงน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้ถ่วงน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้ถ่วงน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้ถ่วงน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้ถ่วงน้ำหนักคะแนนเท่ากับ	1

จากนั้นนำค่าคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย ส่วนการแปลความจะถือเกณฑ์ตามหลักเกณฑ์ของ ประคอง กรรมสูตร (2542, หน้า 70)

ระดับคะแนน		แปลความ
4.50-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มาก
2.50-3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	น้อย
1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยสถิติดังต่อไปนี้คือ

1. ความถี่ อันเป็นค่าจำนวนนับของข้อมูล
2. จำนวนค่าร้อยละ เป็นค่าที่คำนวณได้จากจำนวนของข้อมูลทั้งหมด
3. ค่าเฉลี่ย (mean) เป็นค่าที่คำนวณได้จากการหาผลรวมของค่าข้อมูลทุกชุดที่เก็บรวบรวมมาได้
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นค่าวัดความกระจายของข้อมูล โดยการหาจากข้อมูลทุกค่าที่มีการกระจายรอบ ๆ ค่าเฉลี่ย
5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาจากคณะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) และวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' post hoc comparison)

หลังจากได้ค่าทางสถิติแล้ว ผู้วิจัยจะได้นำผลจากการประมวลไปแปลค่าและสรุปเป็นประเด็นทั้งในส่วนของความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชา RU 603 บัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนใน

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และตรงตาม
ความต้องการของผู้เรียน ที่ยึดปรัชญาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง